

Švestková

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

První máj s Ušatou

OKOLÍ ŠVESTKOVÉ DRÁHY: **LABSKÁ STEZKA**

TECHNOLOGIE: **INFORMAČNÍ DOTYKOVÝ PANEL**

TIP NA VÝLET: **ZŘÍČENINA HRADU OSTRÝ**

HUDEBNÍ FESTIVAL ŠVESTKOVÉ DRÁHY

29.–30. 8. 2025
TŘEBÍVLICE

29. 8.

VEČER S HVĚZDAMI STARDANCE
~ KDYŽ HVĚZDY V TŘEBÍVLICÍCH TANČÍ
17:00 OTEVŘENÍ AREÁLU
18:00–21:45 **MOONDANCE ORCHESTRA**
(SE ZPĚVAČKAMI DASHOU
A NAĎOU WEPPEROVOU A ZPĚVÁKY
DUŠANEM KOLLÁREM A MICHALEM CERNANEM)

SPECIÁLNÍ HOST: JAN SMIGMATOR

OSKAR HES
A KATEŘINA BARTUNĚK HRSTKOVÁ
(TANEČNÍ VYSTOUPENÍ)

MARIKA ŠOPOSKÁ A ROBIN ONDRÁČEK
(TANEČNÍ VYSTOUPENÍ)
TANEČNÍ ŠKOLA S ROBINEM ONDRÁČKEM
DJ GADJO.CZ
22:30 XINDL X

PŘEDPRODEJ ZAHÁJEN

30. 8.

HLAVNÍ KOLEJ (KOUPALIŠTĚ):

11:00 OTEVŘENÍ AREÁLU
14:30 STO ZVÍŘAT
17:30 SOFIAN MEDJMEDJ
20:15 **EWA FARNA**
22:00 **DIVOKEJ BILL**

VEDLEJŠÍ KOLEJ (U ZÁMKU):

11:00 OTEVŘENÍ AREÁLU
13:00 IVAN MLÁDEK A BANJO BAND
16:00 **JANEK LEDECKÝ**
19:00 **ANETA LANGEROVÁ**

DOPROVODNÝ PROGRAM:

DJ GADJO.CZ, HARMÁLEK ORCHESTR,
KUCHAŘSKÁ SHOW MARKÉTY HRUBEŠOVÉ
A MNOHO DALŠÍHO

SPECIÁLNÍ HOST: AGÁTA HANYCHOVÁ

VYJEZDI SI VOLNÝ VSTUP

**DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE**

Švestkovka

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Obsah

EDITORIAL	5
AKTUALITY	6
KALENDÁŘ AKCÍ	7
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE:	
První máj s Ušatou	8
OKOLÍ ŠVESTKOVÉ DRÁHY:	
Labská stezka	12
TECHNOLOGIE:	
Informační dotykový panel	14
ŠVESTKOVÉ POCHOUTKY	16
TIP NA VÝLET:	
Zřícenina hradu Ostrý	18
POVĚSTI A PŘÍBĚHY:	
O litoměřickém sloupu věrnosti	22
OSOBNOSTI ŠVESTKOVÉ DRÁHY:	
Ulrika von Levetzow	24
ZÁBAVA	30

Švestkovka – časopis Švestkové dráhy | 3/2025 | Vychází 6× ročně jako dvouměsíčník |
Vydává: AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 106 00 Praha 10, IČ: 48029483 | Datum a místo
vydání: 1. 7. 2025 v Praze | Šéfredaktor: Jiří Dlabaja | Výkonná redaktorka: Zdeňka Dlabajová |
Grafická úprava: Petr Dobiášovský | U neoznačených příspěvků je autorem redakce. |
E-mail: svestkovka@azd.cz | Telefon: +420 601 112 256 |
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, evidenční číslo: MK ČR E 24700 ze dne 28. 1. 2025.

AŽD

PODÍLEJ SE NA BUDOUCNOSTI BEZPEČNÉ DOPRAVY

**Staň se součástí dynamické společnosti
Získej praxi v zajímavém oboru**

**Stipendijní
programy**

www.azd.cz

kontakt:
personalni@azd.cz

Vážení cestující,

vítám vás ve vlacích linek U10 a T4 společnosti AŽD vedoucích malebnou krajinou Českého středohoří. Pohodlně se usadte, připravte si jízdenky ke kontrole a vychutnejte si kávu nebo čaj zdarma, které vám rádi nabídnou naši milí průvodčí.

Školní vysvědčení jsou již rozdána a děti se dočkaly zasloužených letních prázdnin. Vydejte se s námi za dobrodružstvím nejen linkou U10 Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Most, ale také sezónní turistickou linkou T4 Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Chotiměř, která prochází krásným a turisticky atraktivním Oparenským údolím. Do Královéhradeckého a Středočeského kraje pak můžete vyrazit na naši druhou dráhu Kopidlno (Kopidlo – Dolní Bousov). V červenci a srpnu zde jezdíme každý den mezi stanicemi Kopidlno a Dolní Bousov. Pokud na Kopidlno zavítáte v termínech 1.–6. července nebo 4.–10. srpna, můžete se svést vozidlem EDITA s autonomními technologiemi. Veškeré informace o provozu na Kopidlno včetně jízdního řádu naleznete na www.kopidlno.cz.

Doufáme, že konec prázdnin oslavíte společně s námi na tradičním hudebním festivalu ŠvestkaFEST v Třebívlicích, který se letos koná 29. a 30. srpna.

Páteční program s podtitulem Když hvězdy v Třebívlicích tančí nabídne taneční i hudební hvězdy pořadu StarDance a večer vyvrcholí koncertem zpěváka Xindla X. V sobotu se můžete těšit na Ewu Farnou, Anetu Langerovou, Janka Ledeckého, Sofiana Medjmedje a kapely Divokej Bill, Sto zvířat a Banjo Band Ivana Mládka. Během festivalu je připraven bohatý doprovodný program a široká nabídka jídel a nápojů. Pravidelní cestující Švestkové dráhy si mohou i letos vyjezdit vstup zdarma. Podrobnosti vám sdělí palubní personál nebo navštívte stránky www.svestkafest.cz, kde naleznete veškeré informace k festivalu. Budeme se na vás těšit v Třebívlicích.

Mějte se krásně a pojedte s námi za letními zážitky!

Zdenka Dlabajová
výkonná redaktorka

Vyjezdi si volný vstup na ŠvestkaFEST 2025

Až do 22. srpna 2025 si můžete vyjezdít volný vstup na dvou denní hudební festival Švestkové dráhy ŠvestkaFEST 2025, který se koná v Třebívlicích 29.–30. srpna 2025. Za každou jízdu získáte od průvodčích jednu samolepku, kterou si nalepíte na věrnostní kartu. Za 20 nasbíraných samolepek na věrnostní kartě získáváte vstup zdarma buď na pátek 29. srpna, nebo sobotu 30. srpna. Jezděte vlaky Švestkové dráhy a dorazte na ŠvestkaFEST 2025! Kompletní informace o věrnostním programu a hudebním festivalu najdete na webových stránkách www.svestkafest.cz.

Kšiltovka pro malé milovníky železnice

Na AŽDFANSHOP dorazil nový kousek pro malé milovníky železnice! Tmavě modrá kšiltovka s logem Švestkové dráhy pro děti je ideálním doplňkem na léto. K zakoupení je pouze na e-shopu www.azdfanshop.cz, kde naleznete nejen další „švestkové“ kousky, ale i průvodce a knížky s železniční tematikou.

Na Mezinárodní den dětí jsme rozdávali radost

V neděli 1. června jsme na Švestkové dráze nezapomněli na naše nejmenší cestující a společně jsme oslavili Mezinárodní den dětí. Naši usměvaví průvodčí rozdávali radost v podobě drobných dárečků všem dětem, které s námi právě tento den cestovaly. Vlakem se nesl dětský smích a veselá nálada, která potěšila nejen malé cestující, ale i jejich rodiče. Děkujeme všem, kteří s námi tento sváteční den strávili!

Chcete vědět více o aktuálním dění na Švestkové dráze? Sledujte nás na sociálních sítích Facebook, Instagram, X a na webové stránce www.svestkovadraha.cz.

4. července KINO		Letní kino na jezeře Most <i>Přijďte se podívat na Pyšnou princeznu v 18 h nebo Černák ve 20 h</i> Jezero Most (www.mesto-most.cz)
4.–6. července VÝSTAVA		Letní výstava bonsají na zámku Libochovice <i>Bonsaj klub Libochovice pořádá výstavu bonsají na nádvoří zámku (9–17 h)</i> Zámek Libochovice (www.zamek-libochovice.cz)
4.–6. července VÝSTAVA		Výstava exotického ptactva zámek Libochovice <i>Pořádá Exota Klapý v produkčním skleníku (9–16:30 h, také 8.–10. 8. 9–14 h)</i> Zámek Libochovice (www.zamek-libochovice.cz)
5. července AKCE		Železniční depozitář Národního technického muzea v Chomutově <i>U příležitosti výročí NTM platí snížené vstupné 80 Kč</i> Železniční depozitář NTM v Chomutově (www.ntm.cz)
26. července KONCERT		Folkový Most <i>Přijďte na tradiční hudební akci do amfiteátru u jezera Benedikt (od 14 h)</i> Amfiteátr Benedikt (www.mesto-most.cz)
1.–3. srpna KONCERT		Budyňský poutník (30. ročník) <i>Vodní hrad v Budyni nad Ohří se rozezní nejen country muzikou</i> Vodní hrad Budyně nad Ohří (www.budynsky-poutnik.cz)
2. srpna AKCE		Vinaři na zámku Pátek <i>Letní koš s vinaři z Českého středohoří a Podkrušnohoří (12–20 h)</i> Zámek Pátek, Pátek u Loun (www.peknavinazcech.cz)
9. srpna AKCE		Pirátské války Terezín <i>Tradiční pirátské války s bohatým doprovodným programem (12–18 h)</i> Horní vodní brána 318, Terezín (www.pevnost-terezin.cz)
9. srpna AKCE		NN Night run Most 2025 <i>11. ročník největší běžecké události v Mostě (start v 15 h)</i> 1. náměstí v Mostě (www.night-run.cz)
22.–23. srpna KONCERT		Litoměřické svátky hudby <i>Přijďte si poslechnout skvělou hudbu do Litoměřic (v 19 h)</i> Hrad Litoměřice (22. 8.), kostel Všech sv. (23. 8.) (www.mkz-ltm.cz)
23. srpna AKCE		Hradozámecká noc na hradě Házmburk <i>Netradiční noční návštěva hradu s táborákem (16–22 h)</i> Hrad Házmburk (www.hrad-hazmburk.cz)
29.–30. srpna SD		ŠvestkaFEST 2025 <i>Festival Švestkové dráhy plný hudby a tanečních vystoupení ze StarDance</i> Třebívlice (www.svestkafest.cz)

První máj s Ušatou

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: Jiří Dlabaja, Petr Dobiášovský, Jiří Bureš

Rok utekl jako voda a ve čtvrtěk 1. května jsme na Švestkové dráze opět pořádali Prvomájové parní jízdy. Letos byla v čele historické soupravy legendární parní lokomotiva 464.102 z roku 1940, známá pod přezdívkou Ušatá. Zapůjčena byla z Národního technického muzea v Praze, vozy přijely z Muzea Českých drah z Lužné u Rakovníka.

Již od brzkého rána bylo na mosteckém nádraží živo. V lokomotivě se topilo, pára stoupala a fotoaparáty

cvakaly ostošest. První spoj vyjžděl v 7:30 hod. z Mostu do Litoměřic horního nádraží a odtud se vracel zpět v 10:25 hod. Druhý obrat vyjžděl z Mostu ve 13:30 hod. a z Litoměřic horního nádraží vyrazil zpět v 16:25 hod. Každá jízda nabídla nevšední zážitek v podobě svezení historickými vozy s vůní páry jarní krajinou Českého středohoří.

Součástí historické soupravy byl bufetový vůz s občerstvením pro malé i velké cestující. V nabídce nechyběla již tradiční švestková limonáda a pro dospělé bylo připraveno vychlazené pivo jako křen. Hlad mohli cestující zahnat například párkem v rohlíku či dalším drobným občerstvením. Atmosféru během jízdy zpříjemňovala jako každý

Parní lokomotiva 464.102

Ušatá

Národní technické muzeum dokončilo v roce 2023 generální opravu parní lokomotivy 464.102 a „Ušatá“ se tak stala plně provozním exponátem. Oprava lokomotivy byla oceněna zvláštní cenou Gloria musaealis v kategorii Muzejní počín roku 2023. Vyrobená byla na konci roku 1940 v lokomotivce ČKD v Praze-Libni. Jedná se o jeden ze dvou prototypů, které se měly stát základem pro lokomotivní řadu 464.1 navazující na provozně velmi úspěšné a oblíbené stroje řady 464.0 vyráběné ve třicátých letech v pražském závodě ČKD. K sériové výrobě této řady však nedošlo.

Výrobce: **ČKD**

Rok výroby: **1940**

Maximální rychlost: **90 km/h**

Hmotnost: **88,2 t**

Hmotnost v provozu: **113,3 t**

Rozměry (d, v, š):
15 330 × 4 620 × 3 100 mm

Rozchod: **1 435 mm**

rok skupina AŽD band, jejímž členem je i generální ředitel společnosti AŽD a současně strojvedoucí Švestkové dráhy Zdeněk Chrdle.

Pro děti byly přichystány drobné dárečky v podobě reklamních předmětů s logy Švestkové dráhy a společnosti AŽD, která trať v úseku Čížkovice – Obrnice vlastní a provozuje. Na památku si cestující mohli zakoupit výroční turistické známky, nálepky či turistické magnetky. Sestav si svůj svět. K dispozici bylo také

pamětní turistické razítko a suvenýry Švestkové dráhy.

Nejen ve vlaku, na stanicích a zastávkách, ale i podél tratě byla řada nadšenců, kteří se přišli podívat a s fotoaparáty či kamerami zdokumentovat jízdu Ušatě na Švestkové dráze. Všem moc děkujeme za účast. Podle úsměvů na tvářích věříme, že se vám i letos parní jízdy na Švestkové dráze líbily, a už teď se těšíme na příští První máj s vůní páry.

Labská stezka

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím www.labskastezka.stredohori.cz

FOTO: www.labskastezka.stredohori.cz

Labská stezka patří k nejpůsobnějším a nejrozmanitějším dálkovým cyklotrasám v Evropě a tvoří významnou součást evropských cyklotras EuroVelo 4 a EuroVelo 7. Trasa začíná u pramene Labe nedaleko Špindlerova Mlýna v Krkonoších a vede Českem a Německem až k Severnímu moři do města Cuxhaven. Nabízí 1 300 kilometrů nezapomenutelných zážitků, a to jak přírodních, tak kulturních. Cestou se můžete těšit na historická města, památky, vinice, hrady i přírodní scenérie.

LABSKÁ STEZKA

V České republice měří stezka asi 370 kilometrů a prochází přes čtyři kraje – Královéhradecký, Pardubický, Středočeský a Ústecký. Je značena jako cyklotrasa č. 2. V Ústeckém kraji má hlavní trasa Labské stezky délku více než 96 kilometrů a spojuje města, jako jsou Štětí, Roudnice nad Labem, Litoměřice, Ústí nad Labem

Zajímá vás více informací o úseku **Labské stezky** v Ústeckém kraji?

Navštivte webové stránky www.labskastezka.stredohori.cz.

a Děčín. Kromě toho je možné využít i alternativní úseky označené jako cyklotrasa č. 2A, které vedou po opačném břehu řeky a měří dalších asi 26 kilometrů.

Během putování po Labské stezce mohou cykloturisté navštívit třeba lobkowiczský zámek v Roudnici nad Labem, prozkoumat známý Terezín, projít se historickým centrem města Litoměřice, vystoupat na hrad Střekov, prohlédnout si zámek v Děčíně. Unikátním zážitkem je průjezd údolím Porta Bohemica, kde řeka Labe vytvořila nevšední krajinu s hlubokým zářezem říčního údolí do Českého středohoří.

Na stezce nechybí ani kvalitní infrastruktura – značení, odpočívadla, ubytování i možnosti občerstvení. Z Ústeckého kraje pokračuje trasa Labské stezky do Německa, kde je známá pod názvem Elberadweg.

Vydejte se na nezapomenutelnou cyklodovolenou, nebo si užijte jen pohodový cyklovýlet podél řeky Labe a objevujte pestrou nabídku přírodních krás, historických památek i krásných měst na trase Labské stezky.

Informační dotykový panel

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: Zdeňka Dlabajová

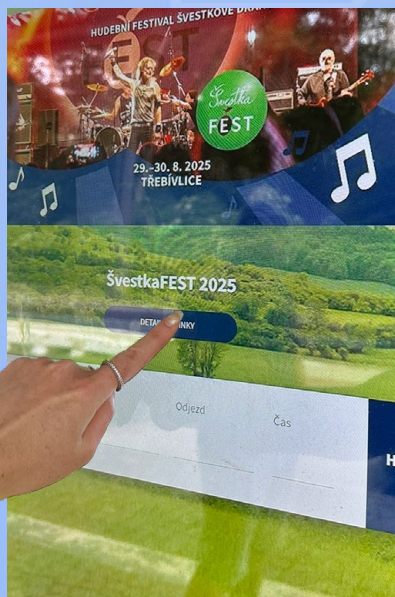
Na nádraží v Třebívlicích mají cestující k dispozici nejen klasickou odjezdovou tabuli, ale také moderní interaktivní informační panel, který zde testujeme. Panel slouží k informování cestujících Švestkové dráhy. Najdete ho pod odjezdovou tabulí – vedle vstupu do technického zázemí tratě.

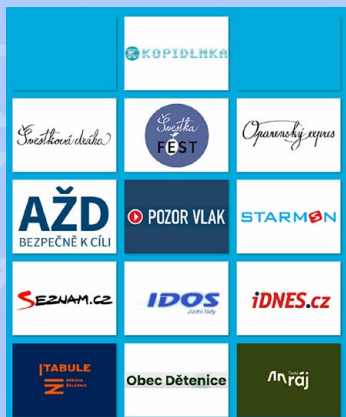
Jedná se o interaktivní dotykovou LED obrazovku s Full HD rozlišením od společnosti Starmon. Součástí zařízení je panel s reproduktorem pro

přehrávání zvukového obsahu a integrovaná kamera.

Hlavní menu panelu obsahuje variabilní počet dlaždíc, které lze, pokud to jejich obsah umožňuje, jednoduše rozkliknout. Dlaždice buď pouze zobrazují informace, nebo vedou na podstránky s doplňujícími údaji či přímo na webové stránky – například na web Švestkové dráhy, Opavenského expresu, Kopidlanky a společnosti AŽD, která tuto trať vlastní a provozuje. Ve stanici Třebívlice poskytuje panel cestujícím i elektronickou verzi kompletního jízdního řádu pro linku U10. Uživatel si může prohlédnout také Informační tabuli Správy železnic. Je možné si zde přehrát televizní magazín o železnici POZOR VLAK z dílny společnosti AŽD. Přečíst si můžete rovněž zpravodajské novinky z portálu iDnes.cz. Mimo jiné zde najdete aktuální datum a čas včetně předpovědi počasí. V případě nečinnosti se panel po minutě přepne do úsporného režimu černé obrazovky s pohyblivým textem. Po kliknutí na panel se opět načte hlavní menu obrazovky.

Technologie informačního panelu je navržena tak, aby ji bylo možné postupně rozšiřovat a vylepšovat o nové funkce podle potřeb cestu-

jících i dopravce či provozovatele. Také lze libovolně přidávat či odebrat dlaždice nebo přidávat nové stránky hlavního menu.

Při své příští návštěvě nádraží v Třebívlicích si interaktivní informační panel určitě vyzkoušejte. Je to jednoduchý a moderní způsob, jak získat vše potřebné pro vaši cestu po Švestkové dráze.

SOUTĚŽ

Chcete získat vstup na **jeden den hudebního festivalu Švestkové dráhy ŠvestkaFEST?**

Soutěžní otázka zní: **Kde se na Švestkové dráze nachází informační dotykový panel?**

Odpovědi zasílejte na e-mail: svestkovka@azd.cz do 4. srpna 2025. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Hodně štěstí!

Další informační panel je umístěn také ve stanici Dětenice na naší druhé dráze Kopidlno, kde se nachází i kompetenční centrum společnosti AŽD.

Inspirace

na švestkové pochoutky

iDNES.cz/recepty

Paštika se sušenými švestkami

Ingredience na 4 porce:

50 g sušených švestek, 50 ml
portského vína, 500 g kachních
jater, 2 šalotky, rostlinný olej,
sůl a pepř, 2 lžíce slivovice,
250 g másla

Postup: 1. Švestky nakrájíme na menší kousky a na 2 hodiny namočíme do portského vína. Necháme nabobtnat. **2.** Játra odblaníme, šalotku oloupeme a nakrájíme nadrobno. **3.** Na oleji orestujeme nejdříve šalotku, po 3 minutách přidáme i játra. Společně restujeme 8 minut. Osolíme, opepříme, přilijeme slivovici a necháme vychladnout. **4.** Játra rozmixujeme dohladka. Asi 150 g másla nakrájíme na malé kostičky, přidáme k játrům a pak společně rozmixujeme. **5.** Paštiku přendáme do větší mísy. Přidáme naložené švestky, zamícháme a naplníme do skleniček. Zbylé máslo rozejhřejeme a zalijeme jím vršky sklenic. Necháme ztuhnout v lednici nejlépe přes noc.

Třený švestkový koláč

Ingredience na 1 plech:

500 g švestek, 200 g másla, 200 g moučkového cukru, 1 sáček vanilkového cukru, 4 vejce, 250 g hladké mouky, ½ sáčku kypřicího prášku do pečiva, tuk na vymazání plechu, hrubá mouka na vysypání plechu, moučkový cukr na pocukrování

Postup: 1. Švestky očistíme, vypeckujeme a nakrájíme na dílky. Máslo nakrájíme do mísy na malé kousky a necháme změkknout při pokojové teplotě. Přidáme k němu moučkový i vanilkový cukr a utřeme do pěny. 2. Do máslové směsi postupně přidáme také žloutky a třeme do hladké pěny. Bílky vyšleháme na pevný sníh a přimícháme do žloutkové pěny. Nakonec lehce vmícháme prosátou mouku s kypřicím práškem do pečiva. 3. Hotové těsto rozetřeme na tukem vymazaný a moukou vysypaný plech s vyšším okrajem. 4. Švestky rozložíme na těsto a koláč pečeme při 160 °C asi 45 minut. Po upečení ho necháme vychladnout na plechu, nakrájíme na porce a pocukrujeme.

DALŠÍ
SKVĚLÉ
RECEPTY

Zřícenina hradu Ostrý

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím* a *Wikipedie* | FOTO: Zdeňka Dlabajová

Hrad Ostrý, jeden z mladších gotických hradů na našem území, se tyčí na stejnojmenném zalesněném vrchu (553 m n. m.), který se nachází asi dva kilometry jihozápadně od obce Velemín. Dnes už z něj zbyla jen zřícenina, která je od roku 1958 památkově chráněna. Vydejte se na výlet s historickou atmosférou, ale i za krásným výhledem na České středohoří. Využijte k tomu naši turistickou linku T4 Oparenský expres, jejíž trasa vede z Litoměřic horního nádraží přes Lovosice a Oparno až do Chotiměře a zpět. V provozu je až do 2. listopadu 2025.

První zmínka o tomto hradu je datována do roku 1433. Uvádí se, že byl vystavěn na sopečném ku-

želu v letech 1433 až 1436 Václavem Kaplířem ze Sulevic na místě, které získal jeho rod již v roce 1420. Založil zde tzv. osterskou větev Kaplířů. Hrad byl díky své poloze na strmé hoře chráněn před dělostřelbou, jež se během husitských válek rychle rozšířila. Kaplíři jej vlastnili do roku 1505. Po nich se na hradě vystřídalo několik majitelů. Jeden z nich, Kamarét Kaplíř ze Sulevic, daroval

*Rodový znak Kaplířů
ze Sulevic*

hrad Ostrý a další majetek Jindřichovi Vencelíkovi z Vrchovišť jako věno své dcery Marty. V roce 1508 hrad koupil Albrecht Libštejnský z Kolovrat, po jehož smrti jej v roce 1510 zdědili Valdštejnové. Poslední zmínka o tom, že byl hrad užíván, je z roku 1536. Když v roce 1565 prodával Jan mladší z Valdštejna část svého majetku Janu Černínovi z Chudenic,

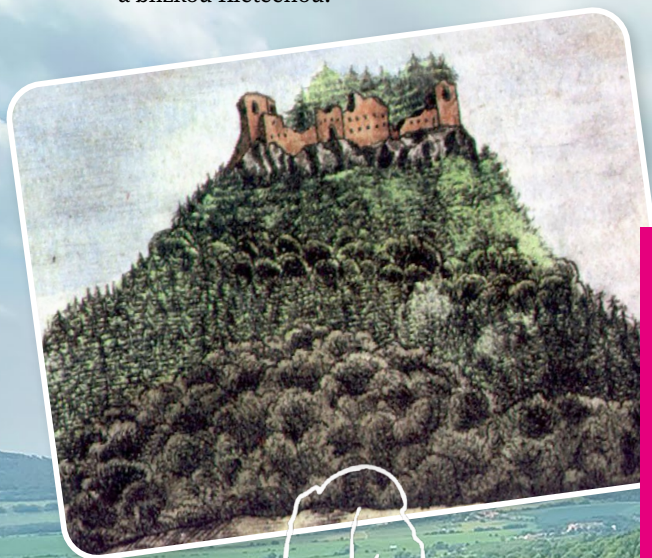
byl v kupní smlouvě uveden jako „zámek pustey Vostrey“. Pustý se tedy označuje od tohoto roku.

Traduje se, že v roce 1784 se zedník z nedaleké vsi vydal na hrad Ostrý hledat poklad. Zdál se mu totiž sen, že zde našel peníze. Se souhlasem vrchnosti na hradě zbudoval dřevěný pivní šenk a prováděl různé výkopy. Poklad prý ale nenalezl, jen staré podkovy a další bezcenné předměty. Ani jeho pivnici štěstí nepřálo, neboť ji zničila vichřice. Na hrad Ostrý nezapomněla ani lidová slovesnost. Údajně se na zpustlém hradě usídlili obávaní loupežníci zdejšího kraje, bratři Paška a Pole, o kterých dodnes kolují příběhy i písně. Podle nich byla pojmenována rozsedlina Paškapole, která se nachází mezi Milešovkou, nejvyšší horou Českého středohoří, a blízkou Kletečnou.

i

Tvrz Bílý Újezd, které dali Valdštejnové přednost, ve stejnojmenné místní části obce Velemín je veřejnosti nepřístupná.

Z hradu Ostrý se nedochovalo mnoho, přesto stojí za návštěvu. Uvidíte zde zřícenou bránu, zbytky bašt, hradeb paláce a dalších budov. Kromě toho vám vrchol Ostrý nabídne úchvatný výhled nejen na zmíněnou královnu středohoří Milešovku a Kletečnou, ale i na další vrcholy, například známý Lovoš. Dohlédnout můžete na vzdálenější Házmburk, a dokonce i na památné místo české historie – horu Říp.

*Ostrý – kresba K. H. Máchy
z cyklu Hradů spatřené*

Chcete více tipů na výlet? Kupte si knihu **Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím** na: www.azdfanshop.cz

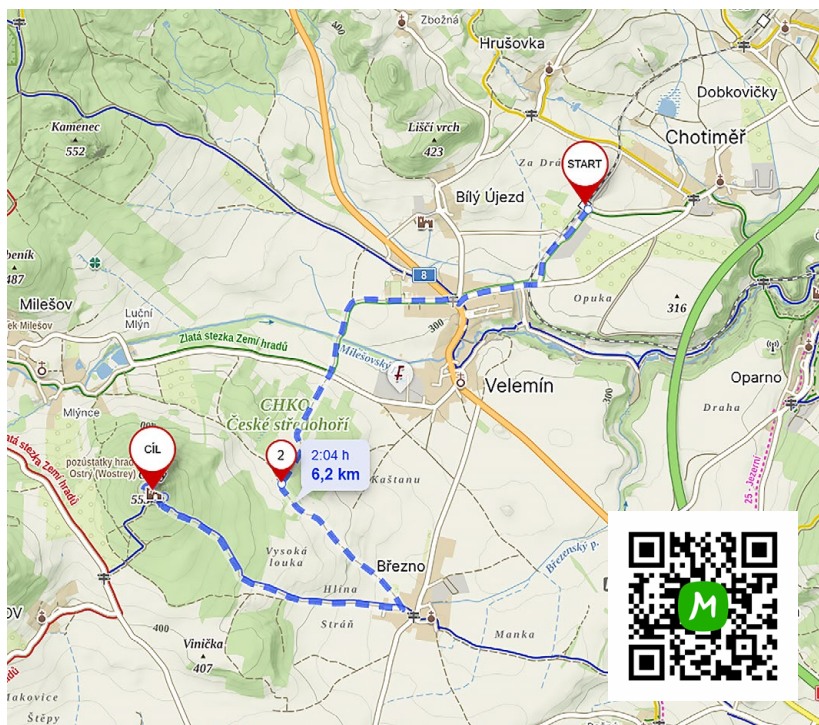
Zřícenina hradu **Ostrý**

Vstup: zřícenina hradu je volně přístupná

Trasa: Na výlet se vydejte turistickou linkou T4, tzv. Oparenským expresem, z Litoměřic či z Lovosic až do konečné stanice Chotiměř. Po výstupu z vlaku se vydejte vpravo po zeleně značené turistické trase, tzv. Zlaté stezce Zemí hradů. Přibližně po 500 metrech zahněte vpravo a dál sledujte zelenou značku. Na křižovatce odbočte nejprve

vpravo a hned poté vlevo. Běžte rovně, dokud nenarazíte na asfaltovou silnici. Tu přejděte, pokračujte 800 metrů po nepevněné cestě a poté zahněte vlevo. Asi po kilometru dorazíte do Března, kde na asfaltové silnici odbočte doprava a běžte po modré turistické trase. Po 700 metrech se držte vpravo a pokračujte stále po modré. Ta vás dovede až k rozcestí Ostrý – zříc., odb. Zde odbočte vpravo a po 300 metrech dorazíte do cíle výletu – na zříceninu hradu Ostrý na stejnojmenném vrchu. Po prohlídce zříceniny se vraťte stejnou cestou zpět do Chotiměře a vlakem linky T4 se vydejte na cestu domů.

O litoměřickém sloupu věrnosti

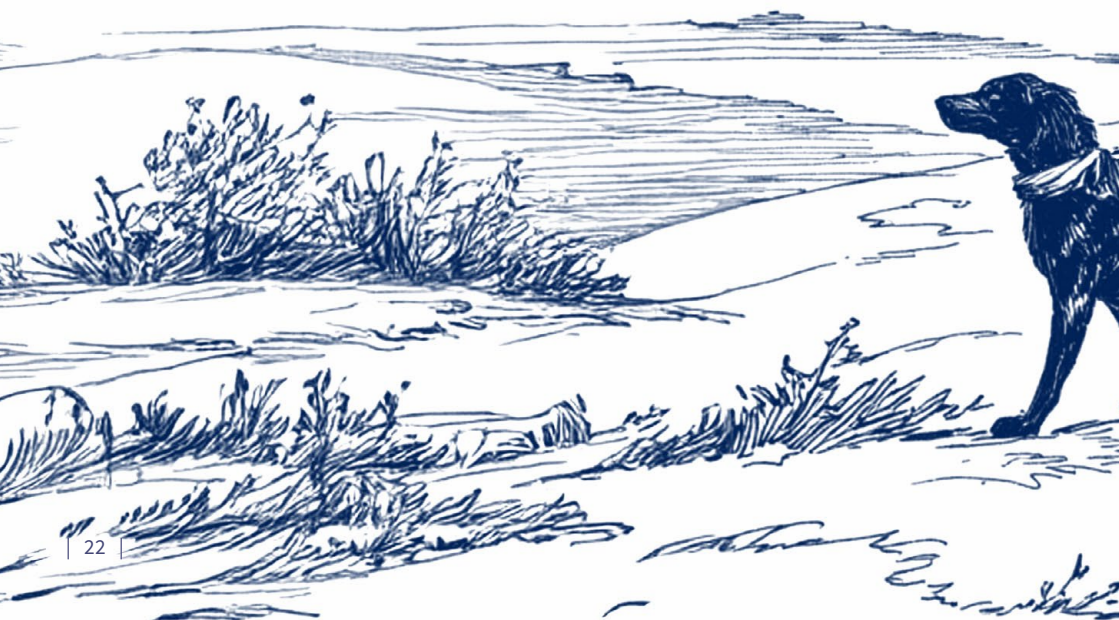
TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím dobových pramenů | GRAFIKA: Petr Dobiášovský

U kostela svatého Michala v Litoměřicích kdysi stával kamenný sloup. Nebyl vysoký, ale poutal pozornost. Na podstavci byl slepec se psem, na vrcholu kříž a hlavice zdobená psími hlavami. Dnes po něm nezůstalo nic než vzpomínka a pověst, která se v Litoměřicích vypráví už po staletí.

Říká se, že za vlády krále Václava IV. přicházel ke královskému dvoru na Karlštejně slepý pěvec jménem Beneš. Nebyl sám – jeho věrným průvodcem byl statný pes, který ho vodil a chránil. Beneš zpíval královskému dvoru písně o věrnosti a odanosti a krále tím dojal.

Jednoho dne ale dorazil ke dvoru i brunšvický kníže se svým komorníkem. Ten byl pověstný svou zlomyslností. Slepce se posmíval, a dokonce do něj strčil. V tu chvíli zasáhl pes – věrný ochránce svého pána. Komorníka pokousal a zahnal ho dřív, než mohl Benešovi ublížit ještě víc.

Král, který incident sledoval z okna, se Beneše zastal, pozval ho dovnitř a požádal, aby večer opět zazpíval. Když ten večer komorník přinesl knížeti pohár vína, kníže jej chtěl velkoryse věnovat pěvci. Ale pes znovu zasáhl, jelikož víno

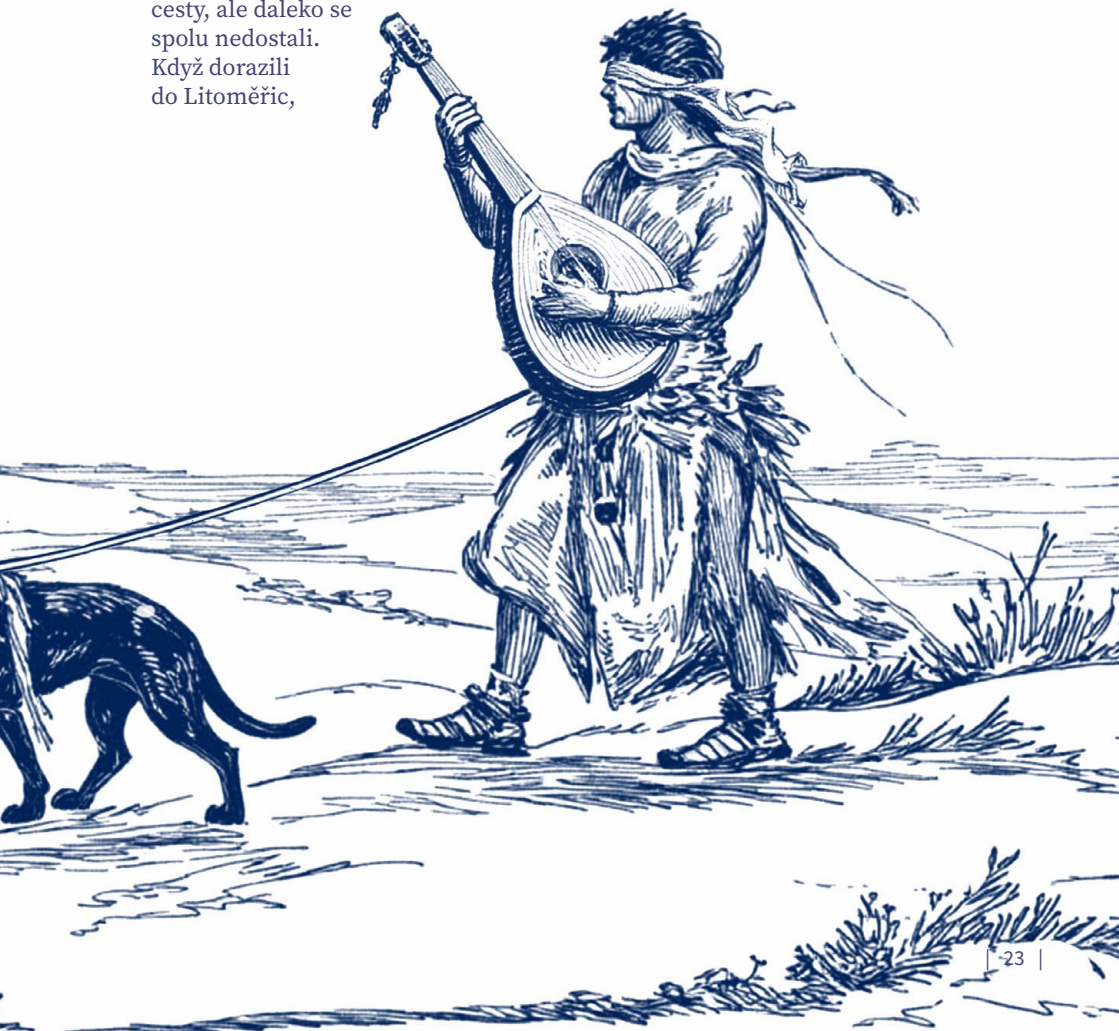
bylo otrávené. Strčil do pána, víno se vylilo, pes ochutnal z rozlité tekutiny... a krátce nato zemřel.

Kníže byl ohromen. Nejen věrností psa, ale i tím, že mu právě zvíře zachránilo život. Vyšlo najevo, že komorník měl knížete otrávit – byl podplacen a právě toho dne měl podlý plán dokončit. Místo toho skončil ve vězení a později byl popraven.

Beneš byl odměněn, kníže ho vzal s sebou na cesty, ale daleko se spolu nedostali. Když dorazili do Litoměřic,

slepec zemřel. Snad za to mohla únava, zármutek po ztrátě psa, osud...

Na jeho památku dal kníže vztyčit sloup – se slepcem, psem a psími hlavami, které měly navždy připomínat věrnost, jež může být silnější než smrt. Sloup stával u kostela svatého Michala po dlouhá léta, ale čas jej vymazal z krajiny. Zůstala jen pověst. A ta dál koluje městem, když padne mlha a zvony umlknou.

Ulrika von Levetzow

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím*, Wikipedie | FOTO: archiv AŽD, Wikipedie

Každý, kdo žije v blízkosti Švestkové dráhy, určitě slyšel o baronce Ulrice von Levetzow. Její jméno je totiž pevně spjato s obcí Třebívlice, kterou prochází Švestková dráha společnosti AŽD.

Theodore Ulrike Sophie von Levetzow (nebo von Löwetzow) se narodila 4. února 1804 v Lipsku. Otcem Ulriky byl Joachim Otto Ulrich von Levetzow z Meklenbursko-zvěřinského vévodství a matkou tehdy ještě nezletilá Amálie von Brösigke. Ti společně měli ještě jednu dceru, Ulričinu sestru Amálii. Protože se její rodiče brzy rozvedli, Ulrika byla umístěna do dívčí internátní školy ve Štrasburku ve Francii. Poté si matka Ulriky vzala svého bratrance Friedricha Carla Ulricha von Levetzow, se kterým měla další

Zámek
Třebívlice

dceru Berthu. Protože Friedrich padl v bitvě u Waterloo (1815), Amálie vstoupila do třetího a tentokrát dlouholetého svazku s hrabětem Františkem Josefem z Klebelsbergu, ministrem financí rakouské vlády.

Ulrika sice dětství prožila v rodném Lipsku, ale většinu svého života strávila v Třebívlicích, kde od roku 1824 až do své smrti pobývala na místním zámku. Ten původní, barokní, se rozhodl její otčí František Josef v roce 1837 zbourat a postavil nový v novoklasicistickém stylu. Za jeho působení zde mimo jiné vznikla brusírna českých granátů. Ulrika pak po svém nevlastním otci panství zdědila. Pro Třebívlice byla velkým přínosem a stala se nejvýznamnější majitelkou tohoto panství. Byla vzdělaná, zajímala se o kulturu, umění i přírodu, věnovala se dobročinnosti a také přímo v Třebívlicích založila školu pro dívky. Sama zůstala svobodná a bezdětná, ale pečovala o syny své předčasně zesnulé mladší sestry Amálie. Zemřela 13. listopadu 1899 a pochována byla na místním hřbitově v rodinné hrobce.

Odkaz Ulriky a Goetha v Třebívlicích připomíná socha s názvem *Polibek ruky*, která se nachází na Palackého náměstí před obecním úřadem. Autorem sochy je Dieter von Levetzow.

Ulrika je známá také jako přítelkyně a poslední láska proslulého německého básníka Johanna Wolfganga Goetha. Na léto se Ulrika vracela

z internátu za matkou a prarodiči do Klebelsbergova paláce v Mariánských Lázních. Zde se v roce 1821 coby sedmnáctiletá dívka setkala s tehdy dvaasedmdesátiletým Goethem. Jejich vztah pokračoval dalšími setkáními v letech 1822 a 1823, až Goethe

Hotel Weimar – dříve Klebelsbergův palác

nakonec mladou Ulriku požádal o ruku. Ta však jeho nabídku k sňatku odmítla. Svou bolest a zklamání z odmítnutí promítl ve své básni Mariánskolázeňské elegie.

Dnes se v Třebívlicích, v domě bývalého zahradníka trebívlického zámeckého parku, nachází muzeum se stálou expozicí Ulriky von Levetzow věnovanou nejen samotné baronce, ale i její blízké rodině, historii trebívlického zámku a osudu její pozůstalosti. V expozici si můžete prohlédnout kromě jejích osobních věcí

také posmrtnou masku německého básníka Johanna Wolfganga Goetha. Ulříčinu hrobku najdete na místním hřbitově.

Za vidění stojí také replika sady šperků, které jí Goethe daroval jako výraz své lásky. Vystavena je v Muzeu českého granátu v Třebenicích.

Třebívlické muzeum se stálou expozicí Ulriky von Levetzow

Otevírací doba:

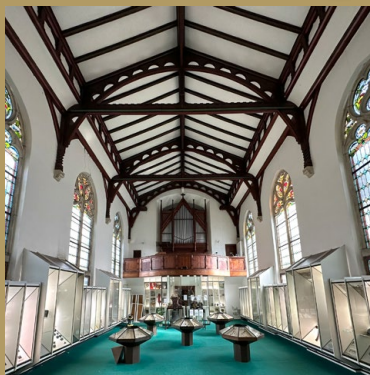
květen až září: so, ne a svátky 10–17 h
duben a říjen: so, ne a svátky 10–16 h
(listopad až březen zavřeno)

Adresa: U Zámku 92, Třebívlice

Vstupné: dospělí 100 Kč,
důchodci/studenti 50 Kč,
děti do 15 let zdarma

Web: www.obec-trebivlice.cz

Muzeum českého granátu v Třebenicích

Otevírací doba:

duben, květen, červen, září, říjen:
út–ne 10–16 h

červenec, srpen: út–ne 9–17 h

Adresa: Loucká ul., Třebenice

Vstupné: základní 60 Kč,
děti (6–15 let) 50 Kč,
ZTP a ZTP/P 30 Kč

Web: www.mesto-trebenice.cz

POTŘEBUJEME TĚ!

Chceš spolupracovat na vývoji **robotických vlaků** nebo na **chytrých řešeních pro silniční dopravu**? Láká tě využívat **kosmické technologie**, pracovat na **evropských projektech doma i v zahraničí**? Jsme **moderní česká technologická společnost**, která nabízí ještě mnohem více. I čerstvým absolventům. Potřebujeme tě!

Volná místa

✉ personalni@azd.cz

☎ +420 267 287 302

www.azd.cz

Foto: Petr Dobiášovský

*Doteky paprsků malují v oparu krajinu,
tu tolik známou – tajemnou i vlídnou –
a přesto každou vteřinu – pokaždé jinou.*

*Skřivani v korunách křičí písní radost i bol,
na krátko jen – přeruší je staccato ocelových kol
a oblak páry rozplývá se v dáli – začal nový den.*

– Petr Březina –
Obrazy středohorské

AUTO, CESTA, ČAS, DEN, DUHA, DŮM, DVEŘE, HORY, HRAD, HUDBA, HVĚZDA, JARO, JÍDLO, KLID, KNIHA, KOČKA, KVĚT, LÁSKA, LES, LÉTO, MĚSTO, MOŘE, MOST, MRAK, NOC, OBLOHA, OKNO, PES, PODZIM, PRÁCE, PŘÁTELE, PTÁK, RADOST, RÁNO, RODINA, RYBA, ŘEKA, SLÁMA, SLUNCE, SMÍCH, SPÁNEK, SPORT, SRPEN, STROM, STŮL, SVĚTLO, ŠKOLA, TMA, VEČER, VESNICE, VODA, VÝLUKA, ZEMĚ, ZIMA, ŽIDLE

Neprorazí, neobjedou. Víc pro bezpečnost na přejezdech už udělat nemůžeme.

Kresba: Jaromír Gottvald

POZOR VLAK

TV MAGAZÍN

A11

PREMIÉRA
KAŽDOU POSLEDNÍ STŘEDU
V MĚSÍCI NA TV A11

4342218

VŠECHNY BARVY ŽELEZNICE

www.pozorvlak.cz

Producent pořadu:
AŽD Praha s.r.o.

Pořadem provází
Jiří Dlabaja

Jura

LITOMĚŘICE HORNÍ NÁDRAŽÍ – MOST

Nechte alespoň jeden
den v týdnu auto doma.
Zkuste to s námi.
Těšíme se na vás!

**KÁVA A ČAJ
ZDARMA**

www.svestkovadraha.cz